Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	Verzelfstandiging weekmarkten
Zaaknummer	25377-2024
B&W vergadering	14-05-2024
Integrale advisering	Wim Wiefkers (extern), Cor van de Weijer (juridisch), Esmée Tijink (communicatie), Jody Kruiper (financiën), Tom Tijs (beheer), Gerrie Lamers (HR).
Portefeuillehouder	Dhr. B. (Breun) Breunissen
Voor informatie	Niek Velderman e-mail: niek.velderman@raalte.nl

Bestuurssamenvatting

De gemeente Raalte kent vier weekmarkten (maandag Heino, woensdag Raalte, donderdag Heeten en zaterdag Raalte). De afgelopen jaren is er een terugloop te zien in de bezetting op de weekmarkten in de gemeente Raalte. Door deze dalende bezetting is in 2021 de 100% kostendekkendheid losgelaten (geaccordeerd door de raad). In het onderzoek "Toekomstperspectief weekmarkten en standplaatsen gemeente Raalte" is advies geformuleerd over de toekomst van de weekmarkten in onze gemeente. In dit rapport stond advies om voor verkenning van privatisering van de weekmarkten te gaan. Deze verkenning is verricht en begeleid door de stichting De Markt van Morgen. Conclusie van deze verkenning is dat verzelfstandiging voor zowel de marktlieden als de gemeente Raalte het beste advies is. In diverse gesprekken met de weekmarkondernemers is een businessplan uitgewerkt. De wens van de marktondernemers is om de weekmarkten toekomstbestendig en nog aantrekkelijker te maken met meer ruimte voor vernieuwing en professioneel ondernemerschap. Bij verzelfstandiging nemen de marktondernemers zelf de organisatie en het beheer van de weekmarkt ter hand.

Middels meegezonden raadsvoorstel vragen wij de raad in te stemmen met de verzelfstandiging van de weekmarkten in onze gemeente Raalte.

Beslispunten

1. De raad voor te stellen geen wensen en bedenkingen ter kennis te brengen aan het college inzake het voornemen om de weekmarkten per 1 juli 2024 te verzelfstandigen.
2. De raad voor te stellen om de volgende besluiten te nemen overeenkomstig bijgevoegd concept raadsvoorstel en per 1 juli 2024:
   - de Algemene plaatselijke verordening gemeente Raalte te wijzigen;
   - de Verordening marktgelden 2024 in te trekken.

   Onder het voorbehoud dat de raad geen wensen en bedenkingen ter kennis brengt aan het college inzake het voornemen om de weekmarkten in de gemeente Raalte te verzelfstandigen en besluit de Algemene plaatselijke verordening te wijzigen en de Verordening marktgelden in te trekken:
3. Het Instellingsbesluit weekmarkten gemeente Raalte 2024 vast te stellen en het besluit te nemen de Nadere regels inzake markten gemeente Raalte per 1 juli 2024 in te trekken.

4. De organisatie en het beheer van de weekmarkten per 1 juli 2024 over te dragen aan de stichtingen genaamd Stichting Weekmarkt Heino en Stichting Weekmarkten Raalte en Heeten en hiervoor met beide stichtingen een bruikleenovereenkomst aan te gaan, overeenkomstig bijgevoegde conceptovereenkomst.

Besluit

Inleiding

Sinds vele jaren is er landelijk een tendens van vermindering van het aantal marktkramen, ook als gevolg van lagere bestedingen op markten. Deze tendens is ook waarneembaar in de gemeente Raalte. Om die reden is besloten onderzoek in te stellen naar het toekomstperspectief van weekmarkten, welke uitgevoerd is in februari 2021. Vanwege de positieve bijdrage aan de economie, levendigheid en gezelligheid in centrumgebieden van Raalte, Heino en Heeten is destijds besloten om de kostendekkendheid los te laten (jaarlijkse bijdrage van de gemeente bedraagt circa € 30.000). De gemeente heeft sinds 2021 financieel bijgesprongen om het tekort te compenseren. Zonder ingrijpen was de verwachting dat het aantal plekken verder terug zou lopen met ongewenst gevolg voor ondernemers, bezoekers en de gemeente.

In het rapport is het advies gegeven naar onderzoek van het verzelfstandigen van weekmarkten. Dit advies is opgepakt en uitgevoerd door De Markt van Morgen samen met de marktondernemers. Na een unanieme stemronde heeft 100% van de aanwezigen aangegeven te willen gaan voor het verzelfstandigen van de weekmarkten. De insteek voor het verzelfstandigen wordt omarmd door de gemeente Raalte. Bij het verzelfstandigen zijn de weekmarkten in de gemeente Raalte toekomstbestendiger, aantrekkelijker voor de marktondernemers en biedt het meer ruimte voor vernieuwing en professioneel ondernemerschap.

Onderdeel van de verzelfstandiging is dat de gemeente de marktterreinen in bruikleen geeft aan de Stichting Weekmarkt Heino en Stichting Weekmarkten Raalte en Heeten (komen twee verzelfstandigde weekmarkt stichtingen, één voor Heino en één voor Heeten en Raalte samen). Daarvoor is het sluiten van een bruikleenovereenkomst vereist, waarin duidelijk is aangegeven wat de rechten en plichten van zowel de stichtingen als de gemeente zijn. Belangrijke onderdelen van de overeenkomst zijn de looptijd, de rechtszekerheid voor de huidige marktondernemers die op de weekmarkten staan, het gebruik, onderhoud en lasten van het gebruik en wat de mogelijkheden zijn als de verplichtingen niet worden nagekomen. Nadat de nieuwe stichtingen opgericht zijn, zal de overeenkomst worden aangegaan. De conceptversie van deze overeenkomst is bijgevoegd en uitvoerig afgestemd met de marktondernemers (mondeling akkoord). De burgemeester is tekenbevoegd om de overeenkomst namens de gemeente te tekenen.

Beoogd effect

Zie het raadsvoorstel.

Argumenten

Zie het raadsvoorstel.

Duurzaamheid

Geen effecten op het aspect duurzaamheid.

Kanttekeningen
Zie het raadsvoorstel.

Financiën en Fiscale aspecten
Vanaf verzelfstandiging van de weekmarkten per 1 juli 2024 worden door de gemeente geen marktgelden meer geheven. De kosten worden doorbelast aan de verzelfstandigde weekmarkt stichtingen. De stichtingen dekken hun kosten uit de vergoedingen die de stichtingen bij de marktondernemers in rekening brengen voor het innemen van een standplaats. De gemeente zal de daadwerkelijke kosten van elektra doorbelasten.
De weekmarktondernemers gebruiken dezelfde stroomkasten als die van de evenementen. Sommige stroomkasten zijn afgeschreven en hebben nog geen slimme stroomkast. Er worden berekeningen gemaakt of de vervanging van de huidige stroomkasten interessant is. Via de zomernota 2024 zal een verzoek komen voor vervanging van de stroomkasten.

Bij verzelfstandiging zullen er minder gemeentelijke arbeidsuren gevraagd worden. Voor de medewerkers die dit betreft wordt passend werk gezocht. We handelen hierbij in het kader van goed werkgeverschap conform de CAO Gemeenten en het sociaal statuut. De Ondernemersraad en het Lokaal Overleg zullen hierover worden geïnformeerd. Wel kan hierdoor tijdelijk financiële frictie ontstaan. We streven ernaar om deze frictie binnen de begroting op te lossen. Mocht dit niet lukken dan zullen we financiële voorstellen doen bij de zomernota 2024 en/of begroting 2025. Dit kan tijdelijk een nadelig effect van ca. € 50.000 maximaal voor 2 jaar (conform CAO) opleveren.

Omdat we de kostendekkendheid van de marktgelden eerder hebben losgelaten, levert de privatisering van de weekmarkten een structureel voordeel van circa € 30.000 per jaar op.

Vervolg
Zie het raadsvoorstel.

Communicatie
De uitkomsten van het raadsbesluit wordt gedeeld met de marktondernemers. Vervolgens zal een persbericht verschijnen.

Publicatie regelingen
De regelingen worden bekendgemaakt in het Gemeenteblad op www.officielebekendmakingen.nl onderdeel van www.overheid.nl).

Publicatie/mededinging in het kader van het Didam - arrest
Als gevolge van het zogenaamde Didam-arrest van de Hoge Raad van 26 november 2021 moeten overheidslichamen, gelet op het gelijkheidsbeginsel en transparantiebeginsel, kennisgeven van het voornemen om onderhands een overeenkomst aan te gaan tot verkoop of in opstal overdragen van een aan hem toebehorende onroerende zaak. Inmiddels is uit de rechtspraak gebleken dat dit regime ook van toepassing is op bruikleenovereenkomsten. Belangrijk is een passende mate van openbaarheid met betrekking tot de beschikbaarheid van de onroerende zaak.

Een formele eis waaraan de gemeente moet voldoen bij een voorgenomen overeenkomst waarbij grond van de gemeente rechtstreeks in bruikleen wordt gegeven aan één gegadigde is publicatie van dit voornemen.
De voorgenomen overdracht aan beide stichtingen wordt gepubliceerd in het digitale gemeenteblad. Indien een andere partij (gegadigde) zich niet kan verenigen met dit voornemen, kan dit binnen uiterlijk 20 kalenderdagen na publicatie van dit voornemen kenbaar gemaakt worden met een gemotiveerde toelichting. De gemeente Raalte zal kort na het verstrijken van deze termijn van 20 dagen overgaan tot het aangaan van de overeenkomst.

Bijlagen

- 1 concept raadsbesluit wijzigen van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Raalte (13e wijziging);
- 2 concept raadsbesluit intrekking Verordening marktgelden 2024;
- 3 concept bruikleenovereenkomst;
- 4 instellingsbesluit weekmarkten gemeente Raalte 2024;
- 5 intrekkingsbesluit Nadere regels inzake markten gemeente Raalte.